

Asia: VN/10384/2019

Valtionavustustoiminnan sanasto

78 systeemi

Kommentit

-

79 systeemimalli

Kommentit

-

80 ilmiö

Kommentit

-

81 vaikuttava tekijä

Kommentit

-

82 vaikutussuhde

Kommentit

-

83 vaikutusmekanismi

Kommentit

-

84 ilmiön tila

Kommentit

-

85 yhteiskunnallinen tarve

Kommentit

-

86 yhteiskunnallinen hyöty

Kommentit

-

87 yhteiskunnallinen haitta

Kommentit

-

88 päämäärä

Kommentit

-

89 tavoite

Kommentit

-

90 lopputulos

Kommentit

-

91 tuotos

Kommentit

-

92 välitön tulos

Kommentit

-

93 muutos

Kommentit

-

94 vaikutus

Kommentit

-

95 välitön vaikutus

Kommentit

-

96 välillinen vaikutus

Kommentit

-

97 yhteiskunnallinen vaikutus

Kommentit

-

98 alueellinen vaikutus

Kommentit

-

99 vaikuttavuus

Kommentit

Ulkoministeriössä effectiveness-käsitteen suomenkielisenä vastineena on kehitysyhteistyötoiminnassa käytetty käsitettä tuloksellisuus vaikuttavuuden sijasta.

100 yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Kommentit

Voisiko yhteiskunnallinen vaikuttavuus olla social impactfulness? Tämä sopisi yhteen kohtien 94 ja 97 englanninkielisten käännösten kanssa.

101 tuottavuus

Kommentit

Tuottavuuden ja taloudellisuuden (määritelty kohdassa 102) lisäksi ulkoministeriössä käytetään kehitysyhteistyötoiminnassa toiminnan ominaisuuksia kuvattaessa käsitettä tehokkuus - efficiency. Tämän käsitteen voisi myös sisällyttää sanastoon.

102 taloudellisuus

Kommentit

-

103 laatu

Kommentit

-

104 arviointi

Kommentit

-

105 vaikutusten arviointi

Kommentit

-

106 vaikuttavuuden arviointi

Kommentit

-

107 arvioinnin tarkoitus

Kommentit

-

108 arvioinnin tuotosten käyttäjä

Kommentit

-

109 arviointialue

Kommentit

-

110 arvioinnin kohde

Kommentit

-

111 arviointikysymys

Kommentit

-

112 arviointimenetelmä

Kommentit

-

113 arvioinnin lähtötieto

Kommentit

-

114 arvioinnin tulostieto

Kommentit

-

115 arviointiperuste

Kommentit

-

116 arviointikriteeri

Kommentit

-

117 arvioinnin tuotos

Kommentit

-

118 arviointivastaus

Kommentit

-

119 tulo

Kommentit

Tässä voisi kohtia 121 (meno) ja 122 (kulu) vastaavalla tavalla antaa kuvaavan esimerkin tulon ja tuoton erosta, koska se ei välttämättä kovin helposti avaudu pelkkien määritelmien perusteella.

120 tuotto**Kommentit**

Sama huomio kuin kohdassa 119.

121 meno**Kommentit**

-

122 kulu**Kommentit**

-

123 hyväksyttävä kulu**Kommentit**

-

124 ei-hyväksyttävä kulu**Kommentit**

-

125 arvioidut kulut**Kommentit**

-

126 hyväksytyt arvioidut kulut**Kommentit**

-

127 hylätyt arvioidut kulut**Kommentit**

-

128 raportoidut kulut

Kommentit

-

129 hyväksytyt raportoidut kulut

Kommentit

-

130 hylätyt raportoidut kulut

Kommentit

-

131 hankintameno

Kommentit

-

132 poisto

Kommentit

-

133 hankinta

Kommentit

-

134 kustannus

Kommentit

-

135 välitön kustannus

Kommentit

-

136 välillinen kustannus

Kommentit

-

137 kokonaiskustannukset

Kommentit

-

138 hyväksyttävä kustannus

Kommentit

-

139 ei-hyväksyttävä kustannus

Kommentit

-

140 kokonaiskustannusarvio

Kommentit

-

141 arvioidut kustannukset

Kommentit

-

142 hyväksytyt arvioidut kustannukset

Kommentit

-

143 hylätyt arvioidut kustannukset

Kommentit

-

144 raportoidut kustannukset

Kommentit

-

145 hyväksytyt raportoidut kustannukset

Kommentit

-

146 hylätyt raportoidut kustannukset

Kommentit

-

147 panostus

Kommentit

-

148 oma panostus

Kommentit

-

149 ulkopuolinen panostus

Kommentit

-

150 rahoitus

Kommentit

-

151 ei-rahallinen panostus

Kommentit

-

152 kokonaisrahoitus

Kommentit

-

153 ulkopuolinen rahoitusosuus

Kommentit

-

154 omarahoitusosuus

Kommentit

-

155 hyväksyttävien kustannusten omarahoitusosuus

Kommentit

-

156 ei-hyväksyttävien kustannusten omarahoitusosuus

Kommentit

-

157 yksityinen rahoitus

Kommentit

-

158 julkinen rahoitus

Kommentit

-

159 harkinnanvarainen julkinen rahoitus

Kommentit

-

160 harkinnanvaraisesti osoitettu määräraha

Kommentit

-

161 henkilö

Kommentit

-

162 työntekijä

Kommentit

-

163 vapaaehtoinen

Kommentit

-

164 organisaatio

Kommentit

-

165 hankeorganisaatio

Kommentit

-

166 sidosryhmä

Kommentit

-

167 verkosto

Kommentit

-

168 kumppani

Kommentit

-

169 yhteistyökumppani

Kommentit

-

170 hankkeen rahoittaja

Kommentit

-

171 hankkeen tukija

Kommentit

-

172 hankekumppani

Kommentit

-

173 hankkeen hallinnoija

Kommentit

-

174 hankkeen toteuttaja

Kommentit

-

175 ostopalvelun tuottaja

Kommentit

-

176 ostopalvelun tilaaja

Kommentit

-

177 sopimuskumppani

Kommentit

Määritelmän mukaan sopimuskumppani on kumppani, jolla on kumppanuussopimus toisen toimijan kanssa. Ulkoministeriöllä on valtionavustuslain 11 §:n 5 momentin mukaisia sopimuksia ulkomaisten valtionavustusten saajien kanssa, kun avustus käytetään Suomen ulkopuolella. Sopimukset eivät ole varsinaisia kumppanuussopimuksia vaan sopimuksen tarkoituksena on antaa valtionapuviranomaiselle parempaa oikeussuojaa verrattuna hallintopäätökseen, jonka täytäntöönpano Suomen ulkopuolella voi olla haastavaa. Onko tarkoitus, että tämän tyypisissä sopimuksissa käytetään käsitettä sopimuksen osapuoli eikä sopimuskumppani? Siinä tapauksessa voisi harkita tämän eron selventämistä esimerkiksi sopimuskumppani-käsitteen huomautus-kohdassa.

178 kumppanuussuhde

Kommentit

-

179 kumppanuussopimus

Kommentit

-

180 ostopalvelusopimus

Kommentit

-

181 resurssi

Kommentit

-

182 osaaminen

Kommentit

-

183 työpanos

Kommentit

-

184 työväline

Kommentit

-

185 materiaali

Kommentit

-

186 toimintapaikka

Kommentit

-

187 toteuttamisaika

Kommentit

-

188 käytettävissäoloaika

Kommentit

-

189 hanke

Kommentit

-

190 hankkeen perustaminen

Kommentit

-

191 hankkeen hallinnoiminen

Kommentit

-

192 hankkeen suunnittelu

Kommentit

-

193 hankkeen viestintä

Kommentit

-

194 hankkeen sisäinen seuranta

Kommentit

-

195 hankkeen ohjaaminen

Kommentit

Ulkoministeriön näkemyksen mukaan project control -käsitteen sijasta parempi olisi project management tai project steering. Näiden sisältö vastaa käsitteen määritelmää paremmin kuin project control. Hankkeen ohjaaminen on tärkeä osa tulosohjausta (management for results / results-based management), jonka ei haluta olevan kontrollointia vaan mukautuvaa ohjausta tavoiteltuihin tuloksiin pääsemiseksi.

196 hankkeen ohjaamista tukeva arviointi

Kommentit

-

197 hankkeen lopettaminen

Kommentit

-

198 hankkeen toteuttaminen

kommentit

-

199 hankkeen varsinaisen toiminnan valmistelu

Kommentit

-

200 hankkeen varsinainen toiminta

Kommentit

-

201 hankkeen aikaansaannosten juurruttaminen

Kommentit

-

Yleiset kommentit sanastosta

Voitte kirjoittaa kommenttine alla olevaan tekstikenttään

Ulkoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta valtionavustustoiminnan sanastoksi. Ulkoministeriö pitää kannatettavana ja tärkeänä tavoitetta selkeyttää ja yhdenmukaistaa valtionavustustoiminnassa käytettyjä käsitteitä. Muutaman käsitteen osalta nousi huomioita ja ne on esitetty kyseessä olevan käsitteen alla.

Lisäksi ulkoministeriö ehdottaa, että seuraavat valtionavustustoiminnan kannalta olennaiset käsitteet voisi sisällyttää sanastoon:

- tehokkuus - efficiency (tämä voisi sopia toiminnan ominaisuuksia (7.1.) kuvaaviin käsitteisiin, tästä kommentti kohdassa 101)
- tarkoituksenmukaisuus - relevance
- coherence - johdonmukaisuus

Edellä olevat käsitteet ovat Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) kehitysyhteistyökomitean (DAC) evaluaatiokriteerejä tuloksellisuuden (effectiveness) ja vaikuttavuuden (impact) arvioimiseksi. Käsitteille löytyy OECD:n verkkosivujen kautta

englanninkieliset kuvaukset <https://www.oecd.org/dac/evaluation/revised-evaluation-criteria-dec-2019.pdf> . Lisäksi edellä mainitut käsitteet muodostavat ulkoministeriön valtionavustuksilla avustettavalle toiminnalle asetettujen laatukriteerien pohjan. Avustettavia hankkeita arvioidaan näiden laatukriteerien avulla.

Lisäksi sanastoon ehdotetaan sisällytettäväksi seuraavat käsitteet:

- oletus - assumption
- indikaattori - indicator
- aggregointi/yhdistäminen - aggregation
- disaggregointi/erittely - disaggregation

Edellä olevat käsitteet liittyvät sekä tavoitteiden asettamiseen että seurantaan. Nämä voisivat sopia esimerkiksi sanaston kohtaan 7.2. Oletukset liittyvät tuotosten, välittömien tulosten ja välittömien vaikutusten sekä yhteiskunnallisten vaikutusten ketjun määrittämiseen sekä tulosten arviointiin. Oletuksia tehdään tulosketjua luodessa ja seurannan yhteydessä tarkastellaan onko syntyneiden tulosten taustalla se, että oletuksen eivät päteneekään ja pitääkö tämän johdosta jotain muuttaa. Indikaattori on seurannan väline. Indikaattoreiden tarkasteluun liittyvät käsitteet aggregointi eli yhdistäminen ja disaggregointi eli erittely.

Fallenius-Tuurihalme Hanna-Lena
Ulkoministeriö - Kehityspoliittinen osasto